

Ὅπου ἡ ἐκφωνήτρια, ὅπου ΓΙΑΝ θά πῃ Γιάννες, ὅπου Δεσ θά πῃ Δεσπινή,
ὅπου Παντο θά πῃ Πάντορος, ὅπου ΛΑΖ θά πῃ Λάζαρος καί ὅπου ΛΙΣ Λισάφ.
ὅπου Ὁ ἐκφωνητής.

Η. Ἀγαπητοί μας ἀκροταί μέ τά φτερά τῆς φαντασίας μας ἄς διασχίσω-
με κάμπους καί βουνά, ἄς πᾶμε σ' ἓνα ἐξωχικό μέρος γιά νά 'πολαύσομαι
λίγον καθαρό ἀέρα, λίγη πρασινάδα, γιά νά ἀνανουφήσωμε ἔτσι τήν ψυ-
χή μας ἀπ' τόν καθημερινό ἰδρωτα πού χύνομαι. Ἄς πέτάξωμε πίσω στόν
ἐξωχικό Πόντο, θά μοῦ πῆτε τώρα οἱ πόντιοι εἶναι ἐδῶ στήν Ἑλλάδα,
μά δέν πειράζει, ἄς γυρίσωμε καί μερικές δεκάδες χρόνια πίσω.
Θέλεται νά πᾶμε στήν Ἱμερα; σ' αὐτήν τήν παραμηθένια περιοχή τοῦ πόντου;
πᾶμε ἀγαπητοί μου ἀκροαταί ^{μω} θά περάσουμε καλὰ, σᾶς τό ὑπόσχομαι.
~~Νά~~ πᾶμε στά Παρχάρια τῆς Ἱμερας, ἐκεῖ πού οἱ σεβάσμιες πόντιες γρη-
οῦλες μαζεῦουν τό φρέσκο βούτυρο καί τό παχύ 'γελαδηνό γάλα.
Πᾶμε λοιπόν. (ἀκούγεται μιά κλασική μουσική πού μᾶς φέρνει στόν Πόντο).
'Ω..... πόσο ὁμορφα εἶναι δῶ πάνω στά βουνά; Τί ὁμορφος τόπος;
Τί πράσινα πού εἶναι τά βουνά; Μά..... πού εἶναι τά Παρχάρια; Ἐδῶ
πάνω ἄνθρωπος δέν βρίσκεται, ἐντός ἀπ' τά πευλάκια. (ἀκούεται κελάρημα
πουλιῶν). Μπά; νά ^{μω} μιά παρέα ἀπό παιδιά καί κορίτσια ποῦρχεται πρός
τό μέρος μου; πού νά πηγαίνουν ἄραγε; Τί γλυκό ὄργανό πού παίζουν;
(παίζει μόνο λύρα) Τί χαρητωμένα πού τραγουδοῦν; (καί τώρα ὅλη παρέα
μαζί τραγουδᾷ δύο στιχάκια)
Κορτσόπον εἶσαι ἑμορφον τιδέν κι' ἔχω νά λέω
ἐγὼ πᾶ παλληκάρ' εἶμαι τήν κάρδιας θά καίω.

Ἐσύ εἶσαι τ' ἐμόν ἐγάπ' καί ἡ Παντοτηνέσα
τράνηνον καί θά πέρωσε εἶσαι ἀκόμαν μικρέσα.

Η. Ἄλλο δέν βαστῶ... θά τοὺς μιλήσω. Μὲ συγχωρεῖτε παιδιά....
ΠΑΝΤΟΣ: Ἀβοῦτε ἀδανές ντ' ἔραβεθ ἀτσάπσα;
ΛΑΖ. Ὅρηστε τί θέλεται; πῶς ἀέτσ' ἀδανές;
ΓΙΑΝ: Γιά ἐσταθέστεν ~~παλιὰ καὶ νεὰ~~ παιδιά... ἀτέ ἀσὸ εἶπετατεν τιδέν κι'
ἐγροῦξεν. Ἄς καλατσεῦ ἀτεν ἐγὼ τσίγκι σὴ Ἱμερας τό σχολεῖτον ἐπῆγα
κανέναν χρόνον.

ΠΑΝ: Παιδιά ο Γιάννης εν γραμματισμένος, τεμέν τσίπ'ο έξυπνον τή χωρί μου... .

ΟΛΟΙ: (Γελοῦν)

ΓΙΑΝ: "Υστερα ἀπ'έσέν.(ὄλοι γελοῦν)

Η. Για πόυ μέ τό καλό τό βάλατε; πού θά πάτε;

ΓΙΑΝ: Θά πάμε στόν Παρχάρ'. Θά πάμε νά βλέπομαι τούς δικούς μας. Θέλεις νά
έρχεται κι'έσύ πά μέ τ'έμάς;

Η. Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ γιά τήν προθυμία σας, ἀλλό ο δικός μου ο σκοπός
εἶναι ἄλλος. Θέλω νά πάω στά παρχάρια, ἐκεῖ ὅπου ἀφθονεῖ τό γνήσιο
βούτυρο καί τό γάλα. Θέλω νά δῶ πώς ἀρμέγουνε τίς ἀγελάδες, θέλω νά
κάνω μιᾶ ἐκδρομούλα....

ΠΑΝΤΣ: Ντό καλά καλατσεῦ....

ΓΙΑΝ: Μό τήν πρίνατος...ἀτέ ὅθεν θά πάμε κι'έμεῖς ἐκεῖ θέλ'νά πάει.

(ὄλοι γελοῦν)"Ελα.. "Ελα...ἐλα κι'έσύ πά μέ τ'έμάς ἀνακατοῦ μέ τ'ἄλλα
τά κορτσόπα.

ΔΕΣ: "Ελα μαζί μας καλό κορίτσι, κι'έμεῖς σά παρχάρια θά πάμε. ἐκεῖ ὅθεν
ἀλμέγνε οἱ μανάδες ἐμουν τά χτήνια γιατί ἐρωθύμεσαμε τοῖ μανάδες ἐμουν
πά ἀλλά καί τό γάλαν πά.

ΟΛΟΙ (γελοῦν)

ΠΑΝΤΣ, 'Εγώ ἄν κι ἄν ἐξέρετεν ποῖον ἐρωθύμεσα;

ΟΛΟΙ: Ποῖον; Τό βούτυρον;

ΠΑΝΤΣ: Τσάνουμ'ντό βούτυρον, τή γαλί τό σύρ'.

ΟΛΟΙ: (γελοῦν)

Η. Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ καλοῖ μου ἄνθρωποι. Ἐρχομαι μαζί σας.

ΓΙΑΝ "Αρ χάψτε.(Ἡ λῦρα παίζει καί τραγουδοῦν ἕναθ εὐθυμο σκοπό)

Σεράντα χτήνια ἔλμεγα σεράντα ἀγελάδια
κι'ἄλλα τόσα ἐφύλαττα μουσιάρια καί ζαρικάδια.

Τή "Ιμερα καί οἱ τσοπάν καί ντ'έμορφα συρίζνε
καθ'όν παρχάρ'τά κόρτσόπα καί ντ'έμορφα γυρίζνε.

Τά χτήνια ξαῖβαν σόν Παρχάρ θ'ἀλμέει ἡ Παρχαρέτσα
πώς νά μή ποδεδίζατεν ἀτέ 'τον 'Ιμερέτσα.

(Τὴν στιγμήν αὐτὴν φθάνουν στὸν παρχάρ: ἡ λύρα καὶ τὰ τραγούδια στα-
ματοῦν καὶ ἀκούγονται μουγιρίσματα ἀγελάδων καὶ σφυρίγματα τσοπαναρέων)
"Ἐλα κουντούρα ἔλα (φωνάζει κάποια φωναχτά) Νέ Μούχαλ κλώσον ἀπατοῦ
μερέαν τὴν Φραντούλαν. (φωνάζει ἄλλος. Φραντούλα καὶ κουντούρα εἶναι
ὀνόματα ἀγελάδων)

ΟΛΟΙ: "Ἐρθαμεεεεε....

ΓΙΑΝ: "Ἀρ' ἔρθαμε σὸν Παρχάρ:....

Η/ "Ααααα.. τί ὠρατά πού εἶναι ἐδῶ στὰ παρχάρια;

ΠΑΝΤΣ: Καλὸν κορίτσ' νά συχωρᾷς με κι' ἔλα ἀλλὰ παρχάρ' νά τό λές' παρχάρ..

ΓΙΑΝ: "Ἐκεῖνο τό καλύβ' τό βλέπεις ;

Η/ Ναί τό βλέπω ἐκεῖνο τό καλυβάκι καὶ μιὰ γρηούλα νά ἀρμέγη μιὰ ἀγελάδα
καὶ ἕνα ἀγοράκι παραπέρα νά κραπᾷ με δυσκολία ἕνα μοσχάρκι.
(τό μοσχάρκι φωνάζει)

ΛΙΣ: Θεμάκιο κρᾷ καλὰ τό μουσιάρ' κᾷπ' ἔρται καὶ κρούει τό βέτρον καὶ ξύν'
τό γάλαν.

ΘΕΜΑΚΟΣ: Καλὰ γιάγια. Ἔδει ἀνάγκην μ' εἶεις.

(ὁ Θεμάκιος καὶ ἡ Λισάφ μιλάνε ἀπὸ μακριά)

ΓΙΑΝ: Αὐτέ εἶναι ἡ πιὸ ξαιουστέσα Παρχαρέτσα τοῦ πόντου. Εἶναι ἡ Λισάφ ἡ
Παρχαρέτσα.

ΠΑΝΤΣ: ΚΙᾶμ' πῶς ἐθάρεσες.

ΛΑΖ: "Ἄντε παιδία.. κι' πρέπ' νά χάνωμε τὸν καιρόν ἐμουν ἀδακίες. "Αὔρα σὸ
πλατᾶν κειὰ ὅλ' περμένε μας.

ΟΛΟΙ: Καλὰ λέει καλὰ λέει ὁ Λάζαρον.

ΓΙΑΝ: Καλὰ.. ἄμαν πρέπ' νά περάζωμε κι' ἐλέπω με τὴν θείαν ἐμουν τὴν Λισάφ
κι' ὕστερα πᾶμε. Χὸς ἐξαίρετεν ἄσ' ὅλεν πόλλά ἐμᾶς τοῖ τσχέλτσ' μόνον
ἐκεῖνε ἀγαπᾷ μας.

ΟΛΟΙ: Καλὰ λέει καλὰ λέει. "Ἀρ πᾶμε...

ΛΙΣ: (ἀπὸ μακριά) Καλῶς τὰ πουλῖα μ' καλῶς τὰ πουλῖα μ'.

ΟΛΟΙ: Καλοσεύραμε σας καλοσεύραμε σας.

ΓΙΑΝ: Ντέ φτάει ἡ θεία μουν ἡ Λισάφ;

ΛΙΣ: Δόξα τὸν θεόν καλὰ πᾶ εἶμες καὶ τὰ δουλείας πᾶ καλὰ πᾶνε.

"Ἀμαν κι' εἴπετεμε ἡ γραῖα ἡ Πελαγία ντέ φτάει; τό ποδάρνατ' ἐέντον

ΛΙΣ: ἀκόμαν καλὰ;

ΔΕΣ: Ἀτώρα κι' ἄλλο καλὸν ἔν, πολλὰ κι' πάει καὶ θά σιοῦτε.

ΛΙΣ: Δόξα τὸ θεόν. Ἄμαν κι' ἔλπετε με ἀμειν τὸ κορτσόπον τίνος ἔν;
κι' ἐπώρεσα νά ἐγνωρίζατο.

ΓΙΑΝ: Καλὰ λέει ἡ θεία μουν ἡ Λισάφ, ἐμεῖς πᾶ κι' ἐρώτεσάματεν ἀπ' ὅθεν ἔν.

ΛΙΣ: Ἄπ' ὅθεν ^{εἶσαι} καλὸν κορίτσ';

Η. Εἶμαι μιὰ ξένη στὸν τόπο σας. Εἶμαι ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα.

ΟΛΟΙ: (μὲ ἀπορία) Ἀσὴν Ἑλλάδαν;

ΛΙΣ: Ἀσὴν Ἑλλάδαν καὶ ξέντσα; Ἐμεῖνο ἔν τ' ἐμέτερον τὸ τρανὼν ἡ πατρίδα.

(μὲ νοσταλγία) Ἀτσάπα θά ἴνεται κουσμέτ καὶ πᾶμε σὴν Ἑλλάδαν;

ΓΙΑΝ: Ἀτώρα θεία Λισάφ θά πᾶμε ἐμεῖς ὅλ' σὸ πλατάν κειὰ τοίγι ^{δοῦμι} ἐξερτσ' ~~ἔρ~~
^{ρον κτενὴν ἔν κι' ἔρσαν κι' ἄλλῃ} ~~ἔρσαν με τὰ ὁρμῶδες~~ συμπέδια μουν.

ΛΙΣ: Καλὰ. καλὰ. Ἄμαν πρίν φεύετεν νά ἔρχουστεν ὅλεσουν σ' ἐμὰ, θά φάζω σας
θόγαλαν. Ὅφέ ἐγένεσεν τὸ χτήνο μ' ἡ ποζία. (ποζία ὄνομα ἀγελάδος)

ΟΛΟΙ: Καλὸν θεία Λισάφ.

ΠΑΝΤΣ: Θεία Λισάφ ἐγὼ ἄμον ἐνεγιάστα, θά κάθουμαι κι' ἀναπάουμαι κι' ὕστερα
θά πάω σὸ χορόν. Ἄμαν θά φάῃς με θόγαλαν; (ὅλοι γελοῦν)

ΛΙΣ: Καλὸν Καλόν.

Η. Φάγαμε, χορέψαμε, τραγουδήσαμε καὶ τέλος ἔφτασε ἡ ὥρα τοῦ ἀποχωρισμοῦ.

Ὅλους τοὺς βλέπω γύρω μου θλιμένους. Μὲ κυτοῦν χωρὶς νά μιλοῦν.

Ἀντίο σας καλοὶ μου πόντιοι... δέν θά σᾶς ξεχάσω ποτέ.

ΟΛΟΙ. Σὸ καλόν. σὸ καλόν καὶ πάλι ὀρῆστε σὸν τόπον ἐμουν.

ΛΙΣ. Δὸς εἶας καὶ χαιρετίας σ' ἀδέλφια μουν, σὴν Ἑλλάδαν.

Η/ Ἐφυγα.... στ' αὐτιά μου ἤμως ἀκόμα βουτίζουν τὰ τραγούδια τοὺς καὶ ἡ
λύρα τοὺς. (παίζει ἡ λύρα καὶ τραγουδοῦν ὅλοι μαζὺ ἕναν παραπονιὰ-
ρικο σκοπὸ)

Νά σάν ἐμᾶς καὶ τοὶ Ρωμέοις π' ἔχουμαι Παναγίαν
ἐχῶρτσεν κι' ἐδέκε μας τ' ἐμορφον τὴ λαλίαν.

Χαῖτίστ' ἄς πᾶμε παῖδια τώρα περμέν ἡ κιάλλη
ἐξαῖβεθ σὸ παράθυρον περμέν τὸ παληκάρι.

Ἐμέν οἱ λύκι' ἐσάρεψαν ἀπάν καὶ σά Καμένα

Θά στείλω σε τά λώματαμ'λερά και ματωμένα.

Στείλωμε τό μαντήλοπος άσ'έν και λερωμένον
σπογκίζω πά διακρόπα μου και στείλωσα πλημμένον.

('Η λύρα και τά τραγούδια σταματούν. 'Επικρατεῖ γιά λίγο ήσυχία. Χτυ-
πά ή πόρτα και μπαίνει ένας έκφωνητής τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ)

Ο. Τί κάνεις Νίνα; εἶσαι καλά; γιατί εἶσαι σκυμμένη πάνω στό τραπέζι;
μήπως πονάει τό κεφάλι σου; Μπά; τί ἔχεις;, γιά νά σέ δῶ; κλαῖς ;

Η. Κλαίω γιά τόν άποχωρισμό.

Ο. Γιά πιδόν άποχωρισμό;

Η. Μέ τούς Πόντιους πού εἶμουνα:

~~Εἶσαι καλά;~~

Ο. Μέ πιούς εἶσουν; ἐδῶ μέσα ἦταν κανίς;

Η. Νάξερες πού εὑρισκόμουν; μέ τά φτερά τῆς φαντασίας.....
τέλος.